

Risto Miettunen

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri

Eduskunnan Valtiovarainvaliokunnalle

ASiantuntijalausunto

Kuuleminen 27.4.2018

Lausunto edustaa erikoissairaanhoidon, yliopistollisen sairaalan ja erityisen vaativan hoidon näkökulmaa, erityisesti Pohjois-Savon näkökulmasta.

Hallituksen esityksen mukaan nykyiset sairaanhoitopiirit purkaantuvat. Niiden edustama sairaalatoiminta siirtyy osaksi maakuntien liikelaitoksia, noin 10-15 % osuuden siirtyessä kilpailun ja vapaan valinnan piiriin, sisältäen erikoissairaanhoidon edustuksen sote-keskuksissa.

Nykyisten sairaanhoitopiirien edustamat hallinto- ja tukipalvelut integroitunevat tuleviin maakunnallisiin ja ylimaakunnallisiin yhtiöihin. Esityksen mukaan nykymallin mukaiset liikelaitoskuntayhtymät eivät tule enää olemaan mahdollisia.

Yliopistosairaalan rooli

Esityksen mukaan Suomessa on jatkossakin viisi yliopistollista sairaalaa. Näiden roolit ovat paljonkin riippuvaisia muista kuin sote- ja maakuntauudistukseen liittyvistä säännöksistä. Erityisen tärkeäksi nousee uusi erikoissairaanhoidon keskittämistä ja työnjakoa sekä päivystystä koskeva lainsäädäntö. Näistä ylimaakunnallisista tehtävistä huolehtimiseksi tarvitaan resursointia jonka kohdistaminen puhtaasti maakuntakohtaisiin laskelmiin ei nykyesityksessä avaudu oikein.

Esimerkiksi Pohjois-Savon maakunnan osalta pelkästään maakuntien välisen myynnin ja vastaavasti kustannusten osuus on noin 80 m€. Lisäksi Pohjois-Savossa sijaitsee erityisen vaativaa hoitoa tarjoava valtionhallintoon kuuluva oikeuspsykiatrinen Niuvanniemen sairaala, jonka kustannukset näkyvät nykyisen sairaanhoitopiirin luvuissa, potilaiden ollessa kuitenkin valtakunnan eri puolilla.

VM:n laskelmissa Pohjois-Savo on suurimpia nettohäviäjiä. Ylimaakunnallinen toiminta voitaneen tosin osin kattaa tuotteistetulla myynnillä maakuntien välillä. Valtion tukirahoitus opetukseen ja tutkimukseen sekä valtion rahoitus Niuvanniemen oikeuspsykiatriseen sairaalaan tulisi kuitenkin vielä tarkemmin selvittää.

Tutkimus, opetus ja kehitys

Terveystoimialojen kasvun vauhdittaminen on yksi hallituksen kasvupolitiikan painopisteistä. Hallitus julkisti 14.6.2016 Terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategian tiekartan vuosille 2016–2018. Se täsmentää vuonna 2014 julkistetun kasvustrategian toimeenpanoa

hallituksen kärkihankkeiden ja painopisteiden mukaiseksi. Tavoitteena on vahvistaa toimintaympäristöä, ja parantaa siten Suomen asemaa kansainvälisesti tunnettuna terveysalan tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan, investointien sekä uuden liiketoiminnan edelläkävijänä. Samalla parannetaan ihmisten terveyttä ja hyvinvointia muun muassa tutkimuksen ja teknologian luomien mahdollisuuksien avulla ja varmistetaan maamme terveydenhuollon korkea taso myös tulevaisuudessa. Kasvustrategian tiekartta on valmisteltu ja sitä toteutetaan yhteistyössä TEM:n, STM:n ja OKM:n sekä tutkimus- ja innovaatorahoittajien (Tekes, Suomen Akatemia) ja terveysalan toimijoiden kesken (lähde: TEM).

Itä-Suomen yliopisto ja Savonia-ammattikorkeakoulu ovat oleellisia Kuopion yliopistosairaalan yhteistyötekijöitä. KYS on mm. Suomen suurin lääkärikouluttaja. Yliopistojen ja korkeakoulujen rooli on kuitenkin lähes täysin suljettu ulos hallituksen esityksestä. Mikäli tavoitellaan valtakunnallisen strategian toteutumista, tulisi tämä näkökulma ottaa huomioon.

Risto Miettunen

Johtaja, Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri